

FSC® ПРОЦЕДУРА

УЧАСТЬ ЗОВНІШНІХ СПОСТЕРІГАЧІВ У ПОЛЬОВИХ
СЕРТИФІКАЦІЙНИХ АУДИТАХ FSC ТА/АБО ОЦІНЮВАННЯХ ASI

FSC-PRO-01-017 V1-1 UA

Назва:	Участь зовнішніх спостерігачів у польових сертифікаційних аудитах FSC та/або оцінюваннях ASI
Код документа:	FSC-PRO-01-017 V1-1 UA
Сфера застосування:	Публічна
Схвалений:	Радою директорів FSC
Контактні дані для зауважень та коментарів:	FSC Міжнародний центр Департамент політики і стандартів Charles-de-Gaulle-Str. 5 53113 Бонн, Німеччина +49-(0)228-36766-0 policy.standards@fsc.org

© 2014 Forest Stewardship Council, A.C. Усі права захищено

FSC® F000100

Жодну частину цього документа, що охороняється законом про авторське право видавця, не може бути відтворено чи скопійовано в будь-якій формі або будь-якими засобами (графічними, електронними або механічними, враховуючи фотокопіювання, запис, запис на магнітних носіях, або шляхом знімання інформації) без письмового дозволу видавця.

Цей документ є перекладом з англійської мови оригінального документа. У разі виникнення сумнівів або виявлення відмінностей між перекладом та оригінальним документом, англійська версія завжди матиме пріоритет і вважатиметься правильною.

Примітка до перекладу. Переклад здійснено за підтримки Національного представництва FSC в Україні (Україна, м. Київ, вул. Генерала Родимцева, 19, 3 поверх, офіс 116, тел.: +380442236845, e-mail: info@fsc.org.ua).

Національне представництво FSC в Україні не несе жодної відповідальності за можливі збитки від помилок, відхилень або інтерпретацій цього перекладу. Оригінальну англійську версію цього документа розміщено на www.ic.fsc.org.

Друковані копії цього документа призначені тільки для довідкової мети. Будь ласка, використовуйте електронні копії на сайті FSC (ic.fsc.org) задля забезпечення роботи з останньою версією.

**УЧАСТЬ ЗОВНІШНІХ СПОСТЕРІГАЧІВ У ПОЛЬОВИХ СЕРТИФІКАЦІЙНИХ АУДИТАХ
FSC ТА/АБО ОЦІНЮВАННЯХ ASI**

FSC-PRO-01-017 V1-1 UA

The Forest Stewardship Council® (FSC) є незалежною, неприбутковою, неурядовою організацією, що створена для підтримки екологічно прийняттого, соціально вигідного та економічно життєздатного управління світовими лісами.

Бачення FSC полягає у тому, що ліси світу мають задовольняти соціальні, екологічні та економічні права й потреби теперішнього покоління без шкоди для майбутніх поколінь.

ВСТУП

Запити щодо спостереження за сертифікаційними аудитами FSC, які провадять FSC-акредитовані органи сертифікації, та/або оцінюваннями, які провадить ASI, можуть надходити від різних людей, зокрема членів FSC, зацікавлених сторін, журналістів тощо. FSC вітає такий рівень інтересу до системи FSC і визнає значення поширення розуміння практичної роботи FSC у цій сфері. Тому FSC прагне задовольнити всі доречні запити, зберігаючи при цьому цілісність та ефективне управління аудитами/оцінюваннями та захищаючи конфіденційність бізнесу. Запити можуть бути відхилені через будь-які можливі конфлікти, які можуть поставити під загрозу об'єктивність усього заходу.

ІСТОРІЯ ВЕРСІЙ

- V1-0 Початкова версія; розроблена у відповідь на GA 2005: Policy Motion № 14; затверджена 11 травня 2009 р. виконавчим директором FSC (опублікована як порада FSC-ADV-01-007).
- V1-1 Переглянута за рішенням виконавчого директора FSC для врахування зауважень, отриманих від ASI, органів сертифікації та зацікавлених сторін; перехід від вказівки до процедури та перекодування з метою створення самостійного елемента нормативної бази FSC.

A Мета

Метою цієї процедури є встановлення загальних принципів участі зовнішніх спостерігачів у виїзних сертифікаційних аудитах (далі – аудити) та/або в акредитаційних оцінюваннях ASI (далі – оцінювання). Це має важливе значення для забезпечення прозорості та можливостей для навчання, дає змогу вирішувати проблеми, пов'язані з конфіденційною інформацією, допомагає уникнути ситуацій, які призводять до втрат чи збитків, а також є важливим у інших ситуаціях, які можуть виникнути під час аудиту/оцінювання.

B Сфера застосування

Ця процедура є обов'язковою для ASI, FSC-акредитованих органів сертифікації (включаючи команди оцінювачів й аудиторів), об'єктів аудитів, а також спостерігачів, які беруть участь в аудитах або оцінюваннях.

C Дата набуття чинності й термін дії

Дата затвердження	12 листопада 2013 р.
Дата опублікування	6 березня 2014 р.
Дата набуття чинності	1 квітня 2014 р.
Термін дії	до 31 грудня 2018 р. (або до заміни чи відкликання)

D Посилання

Подальші документи, на які подано посилання, є доречними для застосування цієї Процедури. Для посилань, де не зазначено номер версії, слід застосовувати найновішу редакцію відповідного документа (з усіма виправленнями).

FSC-STD-01-005 Система вирішення спорів

E Терміни та означення

Для потреб цієї Процедури використовують терміни та означення, подані у FSC-STD-01-002 *FSC глосарій термінів*, а також такі:

Оцінювання	– процес, що провадить ASI для оцінювання компетенції FSC-акредитованого органу сертифікації на основі певних стандартів та/або інших нормативних документів і для визначеної сфери акредитації (адаптація з ISO/IEC 17011:2004 (E)).
Оцінювач	– особа, призначена ASI для оцінювання органу з оцінки відповідності (Conformity Assessment Body, CAB), самостійно або у складі команди оцінювачів, при оцінці CAB (адаптація з ISO/IEC 17011:2004).
Аудит	– систематичний, незалежний і задокументований процес, який провадить FSC-акредитований орган сертифікації для отримання аудиторських доказів та їх об'єктивної оцінки, щоб визначити, наскільки виконуються критерії аудиту. Розрізняють основні та наглядові аудити (адаптація з ISO 19011:2002 (E)).

Об'єкт аудиту	– організація, щодо якої провадиться аудит. Організаціями можуть бути компанії, корпорації, підприємства, фірми, благодійні фонди, асоціації та установи (або їх комбінації), а також фізичні особи, сім'ї чи громади. З погляду FSC-сертифікації, об'єкт аудиту є або кандидатом на сертифікацію, або утримувачем сертифіката.
Аудитор	– особа, яка має компетенцію проводити аудит (адаптація з ISO 19011:2002 (E)).
Провідний оцінювач	– оцінювач, який несе відповідальність у цілому за визначені дії з оцінювання (адаптація з ISO/IEC 17011:2004 (E)).
Провідний аудитор	– аудитор, призначений для управління аудитом (часто також очолює команду аудиторів).
Спостерігач	– особа, яка супроводжує команду оцінювачів або аудиторів, але не здійснює оцінювання чи аудиту. Спостерігачі визнаються зацікавленими сторонами, але мають дотримуватися кодексу поведінки, який викладено у цьому документі. ПРИМІТКА 1. Спостерігач не є частиною команди аудиторів і він не має впливати на аудит або перешкоджати йому. ПРИМІТКА 2. Спостерігач може бути представником регуляторного органу чи іншої зацікавленої сторони, яка засвідчує аудит.

Вербальні форми вираження положень

[адаптовано з Директив ISO/IEC частина 2: Правила структурування та складання міжнародних стандартів (2011 р.):

«*має або повинно (необхідно)*» – вказує на необхідність суворого дотримання вимог для того, щоб відповідати стандарту;

«*слід*» – вказує, що з декількох можливостей рекомендують одну, яка є особливо доречною, без згадування або вилучення інших, або вказує, що певному варіанту дій доцільно (проте не обов'язково) віддавати перевагу;

«*допускається*» – вказує на варіант дій, прийнятних у рамках документа;

«*може*» – використовують для означення можливості і здатності, матеріальної, фізичної чи причинної.

1. Запит на участь

1.1. Участь зовнішніх спостерігачів у виїзних аудитах дозволяється лише за попередньої письмової згоди об'єкта аудиту та органу сертифікації. Для участі в оцінюванні ASI потрібне додаткове затвердження ASI.

1.2. Запит на участь в аудиті/оцінюванні в ролі спостерігача слід подавати у формі письмової заяви до відповідного органу сертифікації та, якщо це доречно, до ASI, як мінімум за чотири (4) тижні до запланованого початку проведення аудиту/оцінювання. Рішення щодо заяв, поданих із запізненням, приймають на свій розсуд об'єкт аудиту та орган сертифікації.

ПРИМІТКА. Участь у проведенні аудиту може бути відкладено на дванадцять (12) місяців і більше, залежно від здатності об'єкта аудиту, органу сертифікації та/або ASI задовольнити запит у процесі планування та логістики майбутнього аудиту/оцінювання.

1.3. Заява повинна містити:

- a) ім'я, прізвище та контактну інформацію заявника (адреса, телефон, електронна пошта);
- b) інформацію про організацію/належність заявника (якщо застосовне);
- c) статус членства заявника в FSC (не є членом/якщо є членом, вказати палату / є прихильником);
- d) короткі біографічні дані заявника (професія, кваліфікація, досвід у сфері сертифікації);
- e) коротке пояснення причини подання запиту про участь в аудиті/оцінюванні спостерігачем;
- f) інформування про покриття витрат спостерігачем;
- g) зобов'язання дотримуватися цієї процедури та Кодексу поведінки спостерігача (див. Додаток 1).

ПРИМІТКА. Заявник може додати своє CV до запиту.

1.4. Орган сертифікації повинен передати цю заяву об'єктові аудиту разом із копією цієї процедури та запитом для своєчасної відповіді.

1.5. Об'єкт аудиту має мати можливість відхилити заяву на підставі обґрунтованих зауважень щодо запиту. Орган сертифікації має оцінити ці зауваження; необґрунтовані відмови не приймаються.

1.6. Підстави для відхилення заяви можуть бути (але перелік цим не обмежується):

- a) конфлікт інтересів через факт працевлаштування у конкурента або контракт із ним;
- b) підтвердження попередніх порушень угод про конфіденційність;
- c) підтвердження неналежної поведінки в минулому;
- d) докази навмисного зриву аудиту.

ПРИМІТКА. Факт публічної критики спостерігачем у минулому не має використовуватися як підстава для відхилення запиту.

1.7. Результат розгляду заяви повинен повідомлятися спостерігачеві-заявнику у строки, які не перешкоджатимуть спостерігачеві взяти участь в аудиті/оцінюванні. Будь-яке відхилення заяви об'єктом аудиту, органом сертифікації або ASI має супроводжуватися обґрунтуванням із зазначенням причини відхилення.

ПРИМІТКА. Як прозора схема сертифікації, FSC позитивно ставиться до участі спостерігачів у проведенні аудитів та оцінювань і тому очікує, що органи сертифікації

та об'єкти аудитів матимуть аналогічну позицію під час розгляду заяв від спостерігачів.

2. Ролі та обов'язки спостерігачів

- 2.1. Спостерігачі не належать до складу групи, яка здійснює аудит/оцінювання, однак їм має бути дозволено супроводжувати будь-якого члена групи в будь-який час і мати доступ до будь-якої документації та локацій, доступних групі, яка здійснює аудит/оцінювання у рамках оцінювання та якщо обмежений доступ не обґрунтовується пунктом 2.3, поданим нижче.
- 2.2. Спостерігачам має бути дозволено засвідчувати діяльність груп, які здійснюють аудит/оцінювання у польових умовах, задля сприяння прозорості процесу, але вони не мають заважати проведенню аудиту/оцінювання.
- 2.3. Допускається, що об'єкт аудиту може обмежувати спостерігачам доступ до локацій, документів або інших джерел інформації, якщо вони класифікуються як конфіденційні або небезпечні. Це відразу слід розглянути на нараді під час відкриття аудиту/оцінювання.
- 2.4. Керівник групи може вилучати спостерігача з аудиту/оцінювання з обґрунтованих причин, зокрема, у випадках повторного втручання в аудит/оцінювання, образи чи погрози групі, що здійснює аудит, або об'єкта аудиту чи ігнорування вимог з охорони праці та техніки безпеки.
- 2.5. На період аудиту спостерігач відмовляється від будь-якого статусу, який він має як зацікавлена сторона або довірена особа зацікавленої сторони. Однак роль спостерігача не змінює і не впливає на роль та права цієї особи як зацікавленої сторони у процесі сертифікації в цілому.

3. Конфіденційність

- 3.1. Офіційна угода щодо нерозголошення інформації та конфіденційності має укладатися між спостерігачами та органами сертифікації перед проведенням аудитів та з ASI перед проведенням оцінювань.
- 3.2. За запитом, має також підписуватися угода щодо нерозголошення інформації та конфіденційності з об'єктом аудиту.

4. Витрати

- 4.1. Якщо заздалегідь не було досягнуто іншої домовленості, спостерігачі мають нести відповідальність за організацію своєї подорожі, проживання та харчування і витрати на них.

5. Відповідальність

- 5.1. Об'єкт аудиту, орган сертифікації, FSC та ASI не несуть відповідальності за будь-які втрати чи пошкодження, яких зазнав або завдав спостерігач під час аудиту/оцінювання.

6. Скарги

- 6.1. Скарги мають розглядатися у межах FSC системи вирішення спорів.

Додаток 1

Кодекс поведінки спостерігачів під час проведення аудитів/оцінювань

Спостерігачі повинні дотримуватися такого кодексу поведінки:

- a) спостерігачам слід звернутися щодо проведення брифінгу (інструктажу) керівником групи, відповідальним за аудит/оцінювання, до або на початку аудиту/оцінювання;
- b) спостерігачам рекомендують заздалегідь надсилати будь-які коментарі керівнику команди, відповідальному за проведення аудиту/оцінювання, задля забезпечення адекватної підготовки команди у частині уточнення будь-яких питань щодо відповідності вимогам FSC;
- c) спостерігачі можуть заздалегідь надати запит щодо отримання копії звіту про аудит¹, застосовного стандарту чи контрольного списку (checklist) та плану проведення аудиту;
- d) спостерігачі не мають жодним чином заважати проведенню аудиту/оцінювання;
- e) спостерігачі мають завжди слідувати за групою, до якої вони прикріплені, і не мають здійснювати самостійного оцінювання;
- f) спостерігачі можуть, на запрошення оцінювача, аудитора чи об'єкта аудиту, ставити запитання з метою уточнення/з'ясування;
- g) спостерігачі мають уникати висунення вимог до оцінювача, аудитора або об'єкта аудиту;
- h) спостерігачі не мають використовувати камери чи будь-які інші електронні пристрої для запису під час аудиту/оцінювання без попереднього дозволу;
- i) спостерігачі мають завжди виконувати всі настанови щодо охорони здоров'я та техніки безпеки під час аудиту/оцінювання.

---

¹ У зв'язку з необхідністю враховувати аспект конфіденційності, органи сертифікації мають окремо розглядати кожен випадок і приймати відповідні рішення.